



Společně do školy
Jekhetane andre škola
Together to School

V Praze, 15.prosince 2009

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

my, členové koalice Společně do školy, kteří usilujeme o rovný přístup ke vzdělání pro romské děti, si Vás s nastávajícím obdobím zápisů do prvních tříd (15.1.-15.2.) dovolujeme oslovit s následujícím apelem a prosbou.

Základní školy, které vzdělávají podle rámcového vzdělávacího programu pro děti s lehkým mentálním postižením (bývalé školy zvláštní, dnes základní nebo základní praktické), stále navštěvuje zcela nepřiměřené množství romských dětí.¹ S vědomím toho, jaké důsledky má tento typ vzdělání pro jednotlivé děti i celou romskou menšinu - tj. významně omezená studijní dráha, vyloučení z pracovního trhu, společenská stigmatizace atd. - na vás apelujeme:

Děti z romské menšiny mají právo na kvalitní, plnohodnotné vzdělání - jen to jim umožní plný rozvoj a úspěch v rámci celé společnosti.

Pokusme se společně zabránit dalšímu zapisování romských dětí do škol, které jsou určeny dětem s mentálním postižením!

Jak to můžeme udělat?

- 1) Poskytneme rodičům informaci, že konkrétní škola - pokud organizuje běžný zápis - je určena výhradně dětem s mentálním postižením (často může být mezi rodiči známa jako „romská škola“).
- 2) Poskytneme rodičům informaci o zcela zásadních důsledcích takto omezeného vzdělání (významně omezené možnosti dalšího vzdělání, významně omezené možnosti uplatnění na pracovním trhu - např. také ztížená možnost získání řidičského oprávnění, společenská nálepka mentálního postižení).
- 3) Poskytneme rodičům informaci, že ani oni - jako zákonní zástupci - nemohou jednat proti oprávněnému zájmu dítěte. Tím je kvalitní, plnohodnotné vzdělání!
- 4) Poskytneme dále rodičům informaci, že mají školským zákonem garantované právo
 - na zapsání dítěte do spádové školy
 - nesouhlasit se zařazením dítěte do školy pro děti s lehkým mentálním postižením (LMP), přestože to doporučí psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum
 - jestliže dítě není dostatečně vyspělé, zapsat je do mateřské školy (děti před nástupem povinné školní docházky mají v přijímání do předškolního vzdělání ze zákona přednost a vzdělávání v posledním ročníku mateřské školy se poskytuje bezúplatně) nebo přípravně třídy běžné základní školy (přitom nedoporučujeme zapisovat děti do přípravných tříd zřízených při školách pro děti s mentálním

¹ Podle šetření Ústavu pro informace ve vzdělání z poloviny roku 2009 navštěvuje tento typ škol téměř 27% všech romských dětí, ve srovnání s přibližně 2% dětí neromských. Výskyt LMP se přitom v každé populaci pohybuje mezi 2-3%. Celý monitoring UIV je, stejně jako další dokumenty vztahující se k problematice vzdělání a desegregace základních škol, dostupný na www.spolecnedoskoly.cz (sekce „dokumenty“).

postižením, neboť v praxi děti často přecházejí přímo do prvních tříd stejných škol)

- až dvakrát požádat o odklad povinné školní docházky (s výše uvedenými možnostmi předškolního vzdělání)
- žádat o vyrovnávací opatření (asistent pedagoga, individuální vzdělávací plán) nebo opakování ročníku v rámci běžné školy
- na bezpečné a respektující prostředí pro své děti v rámci běžné školy (tedy zejména prostředí bez proti-romských předsudků, šikany apod.)

Po konzultacích s mnoha odborníky si dovoluujeme připojit informaci, že lehké mentální postižení nelze v takto časném věku (5-8let) spolehlivě diagnostikovat. Ani ty děti, které mírně zaostávají ve svém přirozeném prostředí (rodina, vztahy s vrstevníky apod.), by tedy neměly nastupovat do prvních tříd základních škol pro děti s mentálním postižením!"

Pro další informace se prosím neváhejte obrátit na kteroukoliv z 15 členských organizací koalice NNO Společně do školy (seznam organizací naleznete na www.spolecnedoskoly.cz).

Velice Vám děkujeme, vážíme si toho, že Vaší prací aktivně usilujete o otevřenější životní šance dětí a žáků z romské menšiny.

Jménem koalice „Společně do školy“

Marie Gailová, Romodrom, o.s.

Jan Černý, Člověk v tísni, o.p.s.

Robert Basch, Nadace OSF Praha

Kumar Vishwanathan, Vzájemné soužití, o.s.

Jan Stejskal, Zřívule práva, o.s.,

kontakt: 774-577-557

www.spolecnedoskoly.cz